

Vietnamese A: literature – Standard level – Paper 1
Vietnamien A : littérature – Niveau moyen – Épreuve 1
Vietnamita A: literatura – Nivel medio – Prueba 1

Wednesday 4 May 2016 (afternoon)

Mercredi 4 mai 2016 (après-midi)

Miércoles 4 de mayo de 2016 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Hãy viết phân tích theo câu hỏi hướng dẫn chỉ **một** văn bản sau. Phần trả lời của bạn phải đáp ứng cả hai câu hỏi hướng dẫn.

1.

Lão an táng vợ trên một gò đất cao ráo nhìn thẳng ra cánh đồng. Những cây bạch đàn do chính tay vợ chồng lão chăm sóc, quanh năm rì rào như hát ru người dưới mồ. Lão cảm thấy hài lòng về chỗ yên nghỉ của vợ. Hầu như chiều nào, vào lúc mặt trời gác núi, lão Đình cũng ra thăm mộ vợ. Lão ngồi hàng giờ đồng hồ ôn lại với vợ hàng trăm kỷ niệm đã xưa cũ, những kỷ niệm thành cuộc sống của họ. Lão nói bằng thứ giọng say đắm, tựa như vợ lão vẫn đang vừa khâu vá vừa nghe. Lão thú nhận với vợ cả những việc làm mà khi bà còn sống lão vẫn giữ bí mật. Chẳng hạn có lần suýt nữa thì lão phản bội vợ với bà hội trưởng hội phụ nữ goá chồng. Vợ lão biết nhưng không hé răng trách cứ nửa lời. Lão bảo lão biết ơn bà và thấy xấu hổ nên tuyệt không dám chàng màng khuất tất nữa. Lão thề độc với vợ rằng chưa xảy ra “chuyện ấy”. “Tôi thề có 6 đũa con...còn nếu bà không tin thì tôi cũng chẳng biết làm thế nào”. Mọi việc vui buồn trong ngày, lão đều nói với vợ dưới mồ. Chẳng hạn có lần các con lão muốn bố đi du lịch cho khuây khoả, lão hỏi vợ. “Bà bảo có nên đi không? Sao hỏi còn, bà lại không nghĩ ra nhỉ.” Rồi lão nói luôn: “Tôi chả đi.”

Những trận mưa đầu mùa bắt đầu trút xuống. Chỉ trong vòng vài hôm mà nước ngập lênh láng. Nơi bà lão nằm, mặc dù cao hơn mặt ruộng nhưng cũng ngập tùm. Chẳng còn thấy bất cứ cái gì ngoài nước. Lão Đình gần như phát điên, không ngớt nguyên rửa trời đất. Nhưng bất chấp lời rửa sả của lão, nước vẫn cứ tuôn xuống. Lão Đình rũ xuống như lá ngập sâu trong nước. Lão thương vợ lão một mình giữa mênh mông nước, chết rồi vẫn chưa hết khổ.

Lão thảm trách các con lão, mới có vài tháng mà dường như cuộc sống của mẹ chúng đã không còn hiện diện hàng ngày. Chúng đã lại lao vào trăm ngàn việc mưu sinh, đã lại hào hứng với những dự định, đã lại lo gây dựng, cãi cọ, ghen tuông... Lão cảm thấy có gì đó thật vô tình, bội bạc. Điều đó càng khiến lão đau buồn, thất vọng và cô độc. Đêm đêm lão nằm nghe tiếng gà gáy eo óc, bồi hồi tưởng tượng như vợ lão sắp trở dậy, lục cục nấu nướng, trong đó nhất thiết phải có phích nước sôi già cho lão uống trà sáng. Và những hồi ức lại đưa kỷ niệm hồi hải tìm về, bất chấp cuộc sống cứ náo nức một cách đáng ghét. Lão thù ghét luôn cả đám con cháu khi chúng ráo hoảnh khuyên lão nên quý trọng những tháng ngày ít ỏi còn lại. Lão cần gì nữa kia chứ? Một nửa cuộc đời lão đang ở dưới mồ, lão chả thiết để một nửa vật vờ lâu hơn nữa.

Nỗi tuyệt vọng của lão Đình khiến các con lão buồn phiền. Chúng cảnh giác cất cử nhau theo dõi bố, đề phòng lão làm cái việc điên rồ là tự vẫn. Quả là lão đang nung nấu tìm cách sớm về với vợ. Cuộc sống với lão hoàn toàn lạnh lẽo, âm đạm, không còn chút ý nghĩa nào nữa. Lão thêm chết kinh khủng. Lão âm thầm chuẩn bị cho cái chết đó. Lão chỉ còn băn khoăn xem chọn cách nào để cái chết bớt thê thảm.

Cuối cùng thì lão đã có một kế hoạch cho mình. Lần này thì các con lão có tài thánh cũng chẳng thể đoán ra.

Một buổi sáng khi chị con cả của lão Đình trở dậy, phát hiện ra có một tờ giấy gài ở cổng. Lão Đình ngoặc ngoạc viết lại mấy chữ: “Đừng đi tìm bố, vô ích, vì bố đã quyết. Vĩnh biệt các con!”. Chị vội hô hoán các em, phân công mỗi đứa toả đi một hướng để tìm bố. Chị chỉ hy vọng tìm được xác bố nữa thôi. Vẫn biết bố đau buồn, tuyệt vọng nhưng chị không nghĩ bố lại cùng quẫn đến thế. Các tin nhắn cũng được phát đi nhưng chẳng thể lần ra tầm hơi lão Đình. Chỉ có thể là lão chui xuống mồ với bà Đình mới biến mất nhanh như thế. Một ông già bảy mươi tuổi, chẳng đem theo chút của nả nào, làm sao tránh khỏi một cái chết mất xác hoặc chết đường chết chợ ở nơi nào đó.

Càng tìm kiếm họ càng vô vọng.

45 Thấm thoát đã đến ngày giỗ đầu bà Đình. Những đứa con tụ tập tưởng niệm mẹ, sẽ cùng ra thăm mộ để xin bà tha thứ về việc để bố mất tích. Bữa cơm tối dọn ra đã lâu nhưng chẳng ai nuốt được khi cô con gái út cứ ngồi khóc dầm dút. Trời u ám bởi những cột mây đen sì đang đùn lên từ phía đông. Không hiểu sao tâm trạng của những đứa con lão Đình cứ hướng cả về phía chân trời, nơi đang nháng lên từng đợt ánh sáng, giống như lửa của những đám cháy mô

50 tả ngày tận thế. Hình như với họ, bố ra đi và mất tích sau những đám cháy ấy.

Dù không ai nói ra, trong họ vẫn le lói một hy vọng vào điều kỳ diệu nào đó. Chị con cả là người đầu tiên đủ can đảm đi ra cổng, nơi rõ ràng chị và mọi người nghe thấy tiếng đập rầm rầm.

Dưới ánh sáng đèn, lão Đình hiện ra như viên tướng cướp về già bị đàn em bóc lột hết

55 sạch. Cũng có thể nghĩ lão vừa chui lên từ những hố đào vàng, ngoại trừ vẻ mặt sáng lên sự ranh mãnh. Có tới bảy chiếc tay nải được lão đeo lưng lẳng trên mình kèm theo chiếc hòm có bánh xe kéo ở phía sau. Và lùi lại hơn một chút, nơi vừa đủ tối để những người phía trong không nhận ra ngay, một bà lão quãng sáu mươi tuổi đang đứng im chờ đợi.

Không cho các con lão kịp kinh ngạc và thay mọi lời giải thích, lão Đình quay lại, giọng

60 thản nhiên:

– Đến nhà rồi, mình ạ!

Tạ Duy Anh, “Phía sau chân trời” (2001)

- (a) Bạn hãy phân tích cách xây dựng và phát triển hình tượng nhân vật chính trong văn bản này.
- (b) Bạn hãy bình luận về văn phong, hình tượng, và cách thức sử dụng ngôn ngữ của tác giả trong văn bản này.

2.

Nguyện Cầu

Ta còn để lại gì không?
Kìa non đá lở, này sông cát bồi
Lang thang từ độ luân hồi
U minh nẻo trước, xa xôi dặm về
5 Trông ra bến hoặc, bờ mê
Nghìn thu nửa chớp, bốn bề một phương
Ta van cát bụi bên đường
Dù nhớ, dù sạch đừng vương gót này
Để ta tròn một kiếp say
10 Cao xanh liều một cánh tay níu trời
Nói chi thua được với đời
Quản chi những tiếng ma cười đêm sâu
Tâm hương đốt nén linh sầu
Nhớ quê dằng dặc ta cầu đó thôi
15 Đêm nào ta trở về ngôi
Hồn thơ sẽ hết luân hồi thế gian
Một phen đã nín cung đàn
Nghĩ chi còn mất, hơi tàn thanh âm.

Vũ Hoàng Chương, *Rừng Phong* (1954)

- (a) Bạn hãy thảo luận về cách thức nhà thơ giới thiệu những chủ đề chính yếu trong bài thơ này.
 - (b) Bạn hãy bình luận về tính hiệu quả của ngôn ngữ cũng như các thủ pháp nghệ thuật (thi pháp) trong bài thơ này.
-